

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/831/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114207800
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočičková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6114207800.2

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Kočičkovej a sudcov JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a JUDr. Amy Odalošovej, v právnej veci navrhovateľa T. Y. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. XX, X. X. zastúpeného Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom so sídlom Skuteckého 30, Banská Bystrica proti odporkyni: O. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. 5, X. X., zastúpenej L. Y. S., bytom L. X., X. X., v konaní o návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 10C 85/2014-14 zo dňa 29.04. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e.
Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd dňom právoplatnosti rozhodnutia zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporkyni určenú rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/255/2009-90 zo dňa 13. 10. 2009.

V odôvodnení predmetného rozsudku okresný súd uviedol, že navrhovateľ návrhom podaným na okresný súd žiadal zrušiť jeho vyživovacej povinnosť k odporkyni dňom právoplatnosti rozhodnutia s odôvodnením, že odporkyňa je po ukončení štúdia na gymnáziu v máji 2013, zamestnaná. Na obsah návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti odporkyňa reagovala tak, že uviedla, že bola zamestnaná, dostala však výpoveď a od 25. apríla 2014 je vedená na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie.

Okresný súd vykonal dokazovanie výsluchom zástupcov účastníkov konania, oboznámením sa s platovým dekrétom navrhovateľa, s dohodou o ukončení pracovného pomeru odporkyne uzavretou s EURO FOCUS MARKETING SERVICES, s.r.o. dňa 11. apríla 2014, s potvrdením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, s obsahom spisu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 32P/255/2009 a zistil, že odporkyňa je dcérou navrhovateľa, vyživovacia povinnosť navrhovateľa voči odporkyni bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/255/2009-90 zo dňa 13. októbra 2009. Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ďalej konštatoval, že účastníci konania nespochybujú, že v máji 2013 ukončila odporkyňa stredoškolské štúdium. Zamestnala sa v spoločnosti EURO FOCUS MARKETING SERVICES, s.r.o.. Z dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 11. apríla 2014 okresný súd zistil, že pracovný pomer odporkyne v tejto spoločnosti sa skončil dňa 14. apríla 2014. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica zo dňa 28. apríla 2014 okresný súd zistil, že odporkyňa je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 25. apríla 2014. Okresný súd v odôvodnení predmetného rozsudku poukázal na ust. § 62 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej v texte Zákon o rodine), kde sa uvádza, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Zdôraznil, že zákon spája zánik vyživovacej povinnosti s nadobudnutím

schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť. Konštatoval, že schopnosť samostatne sa živiť nadobúda dieťa ukončením štúdia.

V závere odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že vykonaným dokazovaním mal za nesporne preukázané, že odporkyňa ukončila stredoškolské štúdium v máji 2013. Ďalej mal preukázané, že odporkyňa po ukončení stredoškolského štúdia nepokračovala v príprave na budúce povolanie, pričom v určitom období bola aj zamestnaná. Na základe vykonaných dôkazov dospel okresný súd k záveru, že sú splnené zákonné podmienky pre zrušenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči odporkyňi a návrhu navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti vyhovel.

Proti predmetnému rozsudku okresného súdu sa odporkyňa prostredníctvom svojej zástupkyne odvolala a v odvolaní uviedla, že podáva odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 10C/85/2014-14 zo dňa 29. 04. 2014, ktorým bolo rozhodnuté o zrušení vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči odporkyňi. Uviedla, že odvolanie podáva z toho dôvodu, že okresný súd dospel dokazovaním k nesprávnym skutkovým zisteniam, pričom doteraz zistený skutkový stav podľa názoru odporkyne neobstojí, nakoľko sú tu ďalšie skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené, pričom poukázala na ust. § 205a OSP. Odporkyňa v odvolaní prostredníctvom svojej zástupkyne ďalej uviedla, že v máji 2013 utrpela úraz chrbtice (zlomené stavce), preto nemohla v štúdiu na VŠ pokračovať. Jej následné liečenie a rehabilitácia trvala 8 mesiacov, pričom stále absolvuje pravidelné lekárske prehliadky, nakoľko má zdravotné ťažkosti (bolesti chrbta, trpnutie končatín). Aj z tohto dôvodu sa nemohla zamestnať a preto vyhľadala brigádu len na niekoľko hodín v týždni, pretože vzhľadom na svoj zdravotný stav si inú prácu nemohla hľadať (časté lekárske kontroly, rehabilitácie a zdravotné ťažkosti). Odporkyňa v odvolaní ďalej uviedla, že od septembra 2013 sa pripravuje na prijímacie skúšky na VŠ, ktoré jej boli znemožnené pre vážny úraz. Absolvovala doučovanie a svojou brigádnickou prácou sa snažila prispievať na zvýšené finančné náklady s tým spojené (doučovanie, zakúpenie kníh, poplatok za prihlášky na VŠ a na poplatok za autoškolu, za účelom získania vodičského preukazu), pretože navrhovateľ sa na zvýšených finančných nákladoch za posledných 5 rokov žiadnym spôsobom nepodieľal. Odporkyňa prostredníctvom svojej zástupkyne v odvolaní ďalej uviedla, že vzťahy medzi navrhovateľom a odporkyňou sú narušené, ďalej poukázala na ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine a uviedla, že z dôvodov uvedených v odvolaní nie je schopná sama sa živiť, pričom je predpoklad, že od septembra 2014 začne študovať na vysokej škole. V závere odvolania odporkyňa prostredníctvom svojej zástupkyne navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že zaviazá navrhovateľa plniť si vyživovaciu povinnosť voči odporkyňi, vždy k 15. dňu v mesiaci k rukám odporkyne až do obdobia, kým odporkyňa nebude schopná sama sa živiť, prípadne kým ukončí štúdium na vysokej škole a zároveň, aby súd zaviazal navrhovateľa doplatiť výživné za chýbajúce obdobie.

K obsahu odvolania odporkyne sa navrhovateľ písomne vyjadril a vo vyjadrení uviedol, že odporkyňa v čase podania návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti pracovala v spoločnosti EURO FOCUS MARKETING, s.r.o.. Pracovný pomer ukončila dohodou o ukončení pracovného pomeru, za účelom vytvorenia podmienok na ďalšie trvanie vyživovacej povinnosti. Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu odporkyne ďalej uviedol, že podľa jeho názoru je v možnostiach a schopnostiach odporkyne, aby si zabezpečovala sama svoju výživu. Zdôraznil, že v čase rozhodovania súdu prvého stupňa nebola prijatá na žiadnu vysokú školu, pričom argumentáciu odporkyne týkajúcu sa jej zdravotného stavu označil navrhovateľ za irelevantnú. Uviedol, že odporkyňa dlhodobo, napriek snahe navrhovateľa neprejavuje o navrhovateľa ako otca žiadny záujem, klame ho, odmieta s ním komunikovať a poskytovať mu akékoľvek informácie o svojej osobe, pričom jeho rodičovské práva a povinnosti sa za posledné roky zúžili len na plnenie si vyživovacej povinnosti. V závere vyjadrenia k odvolaniu odporkyne navrhovateľ uviedol, že odporkyňa umelo vytvára podmienky na ďalšie pokračovanie vyživovacej povinnosti, preto podľa jeho názoru okresný súd posúdil predmetnú právnu vec správne.

Krajský súd, ako súd odvolací prejednal vec v rozsahu danom odvolaním odporkyne podľa ust. § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 OSP a odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1,2 OSP potvrdil.

Po preskúmaní odvolaním napadnutého rozhodnutia okresného súdu podľa ust. § 212 ods. 1 OSP odvolací súd uvádza, že rozsudok okresného súdu je vecne správny. Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku jasne a zreteľne vysvetlil z akých skutkových zistení pri rozhodovaní vychádzal, akú právnu normu na zistený skutkový stav aplikoval a akými úvahami sa pri rozhodovaní

riadil. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu (§ 219 ods. 1 OSP) a na doplnenie uvádza:

Podľa ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Vyživovacia povinnosť predstavuje obsahovú zložku základných rodinno-právnych vzťahov. Je praktickým vyjadrením ekonomickej funkcie rodiny, ktorej účelom je zabezpečovať pre svojich členov uspokojovanie materiálnych potrieb a to vzájomnou pomocou podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Jednotlivé druhy vyživovacej povinnosti sú dané kogentne a nemožno ich vykladať rozširujúco. Systém vyživovacích povinností predstavuje mechanizmus, ktorý má v rámci blízkych príbuzenských vzťahov zabezpečiť, že žiadna osoba nezostane bez prostriedkov na výživu, pokiaľ nie je v jej schopnostiach a možnostiach samostatne sa živiť a pokiaľ je v možnostiach a schopnostiach blízkych príbuzných túto osobu živiť. Jedna z najdôležitejších vyživovacích povinností je vyživovacia povinnosť rodičov k deťom. Cieľom právnej úpravy vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej skupiny osôb v spoločnosti - detí. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu trvá, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť, potom je príspevok na výživu detí od rodičov založený na výlučne dobrovoľnej báze. Kedy nastane takýto faktický stav závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom nie je vylúčené, aby vyživovacia povinnosť rodičov k deťom existovala aj v prípade, keď sa plnoleté dieťa s časovým odstupom po skončení strednej školy rozhodne študovať na vysokej škole; v tom prípade vyživovacia povinnosť skončí dosiahnutím prvého najvyššieho stupňa vzdelania v bežnom vzdelávacom procese, preto v prípade, že dočasne zanikne povinnosť plniť výživné, z dôvodu, že nie sú splnené predpoklady pre jej existenciu - napr. dieťa je schopné samé sa živiť, pretože v čase rozhodovania súdu nepokračuje v príprave na svoje budúce povolanie, môže sa (ak dôjde k zmene takýchto podmienok) vyživovacia povinnosť obnoviť. Tento charakteristický znak vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom sa nazýva elasticita vyživovacej povinnosti, čo znamená, že vyživovacia povinnosť povinného rodiča sa obnoví, ak dieťa, u ktorého boli predpoklady, aby sa samé živilo, začne študovať na vysokej škole.

V danom prípade okresný súd v čase svojho rozhodovania správne na základe vykonaného dokazovania ustálil, že sú dané podmienky na zrušenie vyživovacej povinnosti. Odporkyňa, ktorá v odvolaní namietala správnosť záverov okresného súdu v odvolaní uviedla, že „odvolanie podáva z dôvodu, že súd dospel dokazovaním k nesprávnym skutkovým zisteniam a doteraz zistený skutkový stav neobstoí, sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré neboli doteraz uplatnené - § 205a OSP“. Zo znenia ust. § 205a OSP vyplýva, že skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa. Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré účastník konania bez vlastnej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa sú také skutočnosti a dôkazy a) o ktorých existencii účastník konania nevedel alebo b) z rôznych objektívnych dôvodov nemal k nim prístup. Odporkyňa v odvolaní také dôkazy, ktoré by spĺňali uvedené kritéria neoznačila a ani k odvolaniu nepripojila, pretože dôkazy ktoré k odvolaniu odporkyňa pripojila nie sú dôkazy, ktoré by do rozhodnutia súdu prvého stupňa bez svojej viny nemohla označiť alebo uplatniť. V uvedenej súvislosti odvolací súd uvádza, že ust. § 205a OSP vychádza z ust. § 154 OSP, podľa znenia ktorého pre rozhodnutie súdu je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia, čo znamená, že okresný súd môže vychádzať len z dôkazov, ktoré mu boli označené a predložené do vyhlásenia jeho rozhodnutia. Odvolací súd posudzujúci správnosť záverov okresného súdu posudzuje, či okresný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým a právnym záverom, na iné dôkazy ako na tie, ktoré boli označené a predložené do rozhodnutia okresného súdu môže prihliadať len ak spĺňajú kritéria stanovené v zákone. Zo Zápisnice o pojednávaní konanom na okresnom súde dňa 29. 04. 2014 vyplýva, že okresný súd v zmysle ust. § 120 ods. 4 OSP poučil zástupcov účastníkov konania prítomných na pojednávaní, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené neskôr súd neprihliada. Z dôkazov a skutočností, ktoré označili a predložili účastníci konania do rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že v čase rozhodovania okresného súdu odporkyňa nepokračovala v štúdiu na vysokej škole. V uvedenej súvislosti odvolací súd uvádza, že prípravu na prijímacie pohovory vo forme doučovania nemožno považovať za prípravu na budúce povolanie v zmysle určenia vyživovacej povinnosti, pretože takouto prípravou je len faktické absolvovanie (vysokoškolského) štúdia, čo v čase rozhodovania súdu prvého stupňa nebolo preukázané. Pokiaľ ide o odvolaciu námietku odporkyne týkajúcu sa jej zdravotného stavu, odvolací súd uvádza, že do rozhodnutia okresného súdu odporkyňa žiadne dôkazy a skutočnosti

týkajúce sa jej zdravotného stavu neoznačila ani nepredložila. Z predložených dôkazov vyplýva, že odporkyňa od septembra 2013 pracovala, nedostala výpoveď, ale pracovný pomer ukončila dohodou a následne v ďalšom období po ukončení pracovného pomeru dohodou bola evidovaná na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie.

Po preskúmaní veci z hľadiska odvolacích dôvodov vymedzených odporkyňou v odvolaní (§ 212 ods. 1 OSP) odvolací súd uvádza, že rozhodnutie okresného súdu je vecne správne. Okresný súd zistil skutkový stav veci ku dňu vyhlásenia jeho rozhodnutia, na zistený skutkový stav aplikoval správne ustanovenie Zákona o rodine a následne vec správne právne posúdil, preto odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil konštatujúc, že pokiaľ na strane odporkyne nastali nové skutočnosti (štúdium odporkyne na vysokej škole a teda faktická príprava odporkyne na budúce povolanie) sú dané, tak ako bolo vyššie konštatované v zmysle zásady elasticity vyživovacej povinnosti, predpoklady na obnovenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči odporkyni, preto bude potrebné, aby odporkyňa podala návrh na určenie vyživovacej povinnosti z dôvodu prípravy na budúce povolanie.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 OSP v nadväznosti na ust. § 142 ods. 1 OSP, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, pretože navrhovateľ si trovy odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 OSP).

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.